

RADIO

B.R.T. BELUISTERINGSDIENST
BUREEL 601

DIT IS VANDAAG.

Interview met Hugo Claus - Uitzending 30 december 1967.

door Freddy De Vree

F.D.V. - Masscheroen wordt vanavond opgevoerd in de filmkompetitie te Knokke, kunt U daarover misschien enige details geven voor de luisteraars die zich eventueel vanavond Knokke-waarts zouden begeven ?

H.C. - Wel, eigenlijk is het geen toneelstuk, het is niet een afgerond werkstuk. Ik heb het genoemd "oefeningen voor twee acteurs op een oud thema" en het is een, ja, ik zou wel zeggen een blasfematorische benadering van het spel "Marieke van Nijmegen", iets wat mij al de hele tijd de keel uithangt omdat ik vind dat het het proto-type is van, ja, het westerse gevoel van inkeer en van zonde, enfin alle smetten van het katholicisme en dat wordt nog dapper onderwezen in universiteiten en zo. Niemand heeft er eigenlijk grote last van, maar mij zit het altijd een beetje kwars en ik wil daar toch een variante op brengen.

F.D.V. - Het werk dat dus gaat komen van U, niet alleen vanavond maar ook later, is in de ogen van vele kijkers zal het nogal negatief gericht zijn. De "Tyl Uylenspiegel" is een soort van reactie tegen een bepaald front nationalisme, of ziet U het misschien anders ?

H.C. - Neen, U kunt dat rustig zeggen, het is een, mijn afreactie op die curieuze, vreemde mythe van het Vlaams volk, zoals het gepropageerd wordt met alle, ja met al die vreemde kapellekens-verschijnsels, die wij om ons heen ontwaren. Nu kan men natuurlijk zeggen, is dat eigenlijk wel belangrijk genoeg om daar een stuk aan te wijden ? Ik geloof van wel, het is een negatief gevoel wat ik positief bestrijd.

F.D.V. - Het stuk wordt in Nederland gecreëerd, geloof ik, door Ton Luts, is er ook geen sprake geweest vroeger van een opvoering in België zelf ?

H.C. - Wel, ik heb het uiteraard als goede Belg aangeboden aan het Nationaal Toneel in Antwerpen en in Brussel en daar kon men het niet spelen, dat zal waarschijnlijk meer te maken hebben met de literaire waarde dan

de politieke implicaties.

F.D.V. - Er is toch wel een bijzondere moedige geste geweest, ook in dat verband, geloof ik, van iemand die zich bezighoudt met het organiseren van festiviteiten tijdens de 11 juli-dag, en die dan het stuk daar laten spelen ?

H.C. - Ja, de voorzitter van de "Guldensporen-viering" die is zo vriendelijk geweest van het manuscript ter inzage te vragen en dat alleen al vind ik een hele geste. Helaas heeft hij het er niet door gekregen, waarschijnlijk de tijden daar nog niet rijp voor zijn ~~dat de Vlamingen, hoe zou ik zeggen, een eigen auto-~~ kritiek kunnen verdragen.

F.D.V.- Als we de "Uylenspiegel II" zien als een soort van kritiek, kritiek op het Vlaams nationalisme, hoe moeten we dan Roeland I zien ?

H.C. - Als een spotternij, als een ja, uitzinnige en totaal onlogische aanval op de grote koning die wij gehad hebben, die inderdaad een zeer machtig en belangrijk man was, maar waarvan eveneens de mythe nog altijd doorsijpelt, wel niet serieus en heel duidelijk, maar die men toch doorlopend voelt nog in de publicaties die over Kongo gaan en ik vond het wel aardig om te reageren op de toestanden in Kongo nu langs de historische versie om en om te laten zien hoe Kongo eigenlijk in de handen van onze monarch is gekomen, wat hij daar precies mee gedaan heeft en wat de gevolgen zijn geweest tot nu toe.
(klank)

F.D.V. - Ik mag overstappen van toneel op film, "De vijanden" is juist uitgekomen in première. Hoe staat U zelf tegenover het zien van, herhaalde zien van deze film ?

H.C. - Het valt mij nogal mee, dat moet ik zeggen, ik vind

het een vrij behoorlijke film, zeker als ik het vergelijk met andere films die voor eenzelfde budget gemaakt zijn en ik dezelfde omstandigheden nl. het zeer armtierige, wat altijd aan de Belgische film vastkleeft, dan vind ik het vrij behoorlijk. Natuurlijk niet honderd procent wat ik zou willen, er zijn hier en daar wel wat gaten, maar ik geloof dat de meeste mensen zich daarmee wel kunnen amuseren.

F.D.V. - Van deze film dan spring ik even naar een komende film in de reeks die gij, als ik mij niet vergis, "de Geboorte" komt een tekst van U, "Het Speelmeisje" ?

H.C. - ~~Ja, de televisie heeft het idee gekregen om een heel Vlaams thema te hanteren in zes vormen, nl. "de Geboorte" en daarvoor heb ik een versie gemaakt die in een science-fiction stijl laat zien hoe een androïde een kind krijgt op een verre planeet.~~
(klank)

F.D.V. - Van toneel naar film, van film naar roman, U is met een nieuwe roman bezig ?

H.C. - Ja, ik had een roman geschreven, een tijdje geleden, een jaar of drie, vier geleden, en die aangeboden aan mijn uitgever en tot zijn grote ergernis heb ik hem teruggetrokken en nu probeer ik een ander verhaal te schrijven met dezelfde thematiek en met dezelfde titel nl. "Schaamte", ja goe, een groot aantal dingen bevat die ik in de laatste drie jaar geleerd heb.

F.D.V. - Een indiskreet persoon heeft mij verkapt dat een stuk van de roman zou draaien rond de verfilming van "Marieke Van Nijmegen", is dat zo ?

H.C. - Aanvankelijk had ik, het gaat over televisiemensen die op een eiland samen zitten en aanvankelijk zou dat een Elisabethaans stuk zijn dat te bewerken voor de televisie. Ik vond het misschien wel grappig om

precies mijn ervaringen met het bewerken van
"Marieke Van Nijmegen" daarin te verwerken.
(klank - muziek)

F.C.V. - We zijn 30 december vandaag. Ik weet niet of U een
soort van banvloek wil uiten over het verlopen jaar
of toekomstwensen de ether insturen, maar wat is uw
algemene indruk geweest voor Uzelf van het jaar dat
afgelopen is qua werk ?

H.C. - Wel, ik heb het vrij druk gehad en ver weg van mijn
schrijftafel, maar ik vind het een goed jaar, alleen
al omdat ik vanavond "Masscheroen" zelf mag regisse-
ren en een aantal acteurs los laten op een uiteraard
verschrikt publiek.

F.D.V. - Is dit uw afscheid voor 67 of heeft U nog plannen voor
de 31ste ook ?

H.C. - Voor de 31ste heb ik alleen maar een heel grote fuif
met heroïne.
(klank)
